

A. PERSIUS
FLACCI SATURAE

LIBER PRIMUS

PROLOGUS

Nec fonte labra prolui caballino
nec in bicipiti somniasse Parnaso
memini, ut repente sic poeta prodirem.
Heliconidasque pallidamque Pirenen
illis remitto quorum imagines lambunt   5
hederae sequaces; ipse semipaganus
ad sacra uatum carmen adfero nostrum.
quis expediuit psittaco suum 'chaere'
picamque docuit nostra uerba conari?
magister artis ingenique largitor   10
uenter, negatas artifex sequi uoces.
quod si dolosi spes refulserit nummi,
coruos poetas et poetridas picas
cantare credas Pegaseium nectar.

SATURA I

O curas hominum! o quantum est in rebus inane!
'quis leget haec?' min tu istud ais? nemo hercule. 'nemo?'
uel duo uel nemo. 'turpe et miserabile.' quare?
ne mihi Polydamas et Troiades Labeonem
praetulerint? nugae. non, si quid turbida Roma   5
eleuet, accedas examenuae inprobum in illa
castiges trutina nec te quaesiueris extra.
nam Romae quis non—a, si fas dicere—sed fas
tum cum ad canitiem et nostrum istud uiuere triste
aspexi ac nucibus facimus quaecumque relictis,   10
cum sapimus patruos. tunc tunc—ignoscite (nolo,
quid faciam?) sed sum petulanti splene—cachinno.
scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber,
grande aliquid quod pulmo animae praelargus anhelet.
scilicet haec populo pexusque togaque recenti   15
et natalicia tandem cum sardonyche albus
sede leges celsa, liquido cum plasmate guttur
mobile conlueris, patranti fractus ocello.
tunc neque more probo uideas nec uoce serena
ingentis trepidare Titos, cum carmina lumbum   20
intrans et tremulo scalpuntur ubi intima uersu.
tun, uetule, auriculis alienis colligis escas,
articulis quibus et dicas cute perditus 'ohe'?

'quo didicisse, nisi hoc fermentum et quae semel intus
 innata est rupto iecore exierit caprificus?' 25
 en pallor seniumque! o mores, usque adeone
 scire tuum nihil est nisi te scire hoc sciat alter?
 'at pulchrum est digito monstrari et dicier "hic est."
 ten cirrorum centum dictata fuisse
 pro nihilo pendes?' ecce inter pocula quaerunt 30
 Romulidae saturi quid dia poemata narrent.
 hic aliquis, cui circum umeros hyacinthina laena est,
 rancidulum quiddam balba de nare locutus
 Phyllidas, Hypsipylas, uatum et plorabile siquid,
 eliquat ac tenero subplantat uerba palato. 35
 adsensere uiri: nunc non cinis ille poetae
 felix? non leuior cippus nunc inprimit ossa?
 laudant conuiuiae: nunc non e manibus illis,
 nunc non e tumulo fortunataque fauilla
 nascentur uiolae? 'rides' ait 'et nimis uncis 40
 naribus indulges. an erit qui uelle recuset
 os populi meruisse et cedro digna locutus
 linquere nec scombros metuentia carmina nec tus?'
 quisquis es, o modo quem ex aduerso dicere feci,
 non ego cum scribo, si forte quid aptius exit, 45
 quando haec rara auis est, si quid tamen aptius exit,
 laudari metuam; neque enim mihi cornea fibra est.
 sed recti finemque extremumque esse recuso
 'euge' tuum et 'belle.' nam 'belle' hoc excute totum:
 quid non intus habet? non hic est Ilias Atti 50
 ebria ueratro? non siqua elegidia crudi
 dictarunt proceres? non quidquid denique lectis
 scribitur in citreis? calidum scis ponere sumen,
 scis comitem horridulum trita donare lacerna,
 et 'uerum' inquis 'amo, uerum mihi dicite de me.' 55
 qui pote? uis dicam? nugaris, cum tibi, calue,
 pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet.
 o Iane, a tergo quem nulla ciconia pinsit
 nec manus auriculas imitari mobilis albas
 nec linguae quantum sitiatis canis Apula tantae. 60
 uos, o patricius sanguis, quos uiuere fas est
 occipiti caeco, posticae occurrere sannae.
 'quis populi sermo est? quis enim nisi carmina molli
 nunc demum numero fluere, ut per leue seueros
 effundat iunctura unguis? scit tendere uersum 65
 non secus ac si oculo rubricam derigat uno.
 siue opus in mores, in luxum, in prandia regum
 dicere, res grandes nostro dat Musa poetae.'
 ecce modo heroas sensus adferre docemus
 nugari solitos Graece, nec ponere lucum 70
 artifices nec rus saturum laudare, ubi corbes
 et focus et porci et fumosa Palilia feno,
 unde Remus sulcoque terens dentalia, Quinti,
 cum trepida ante boues dictatorem induit uxor
 et tua aratra domum lictor tulit—euge poeta! 75

'est nunc Brisaei quem uenosus liber Acci,
sunt quos Pacuiusque et uerrucosa moretur
Antiopa aerumnis cor luctificabile fulta?
hos pueris monitus patres infundere lippos
cum uideas, quaerisne unde haec sartago loquendi 80
uenerit in linguas, unde istud dedecus in quo
trossulus exultat tibi per subsellia leuis?
nilne pudet capiti non posse pericula cano
pellere quin tepidum hoc optes audire 'decenter'?
'fur es' ait Pedio. Pedius quid? crimina rasis 85
librat in antithetis, doctas posuisse figuras
laudatur: 'bellum hoc.' hoc bellum? an, Romule, ceues?
men moueat? quippe, et, cantet si naufragus, assem
protulerim? cantas, cum fracta te in trabe pictum
ex umero portes? uerum nec nocte paratum 90
plorabit qui me uolet incuruasse querella.

'sed numeris decor est et iunctura addita crudis.
cludere sic uersum didicit "Berecyntius Attis"
et "qui caeruleum dirimebat Nerea delphin,"
sic "costam longo subduximus Appennino." 95
"Arma uirum", nonne hoc spumosum et cortice pingui
ut ramale uetus uegrandi subere coctum?
quidnam igitur tenerum et laxa ceruice legendum?
'torua Mimalloneis inplerunt cornua bombis,
et raptum uitulo caput ablatura superbo 100
Bassaris et lyncem Maenas flexura corymbis
euhion ingeminat, reparabilis adsonat echo.'
haec fierent si testiculi uena ulla paterni
uiueret in nobis? summa delumbe saliu
hoc natat in labris et in udo est Maenas et Attis 105
nec pluteum caedit nec demorsos sapit unguis.

'sed quid opus teneras mordaci radere uero
auriculas? uide sis ne maiorum tibi forte
limina frigescant: sonat hic de nare canina
littera.' per me equidem sint omnia protinus alba; 110
nil moror. euge omnes, omnes bene, mirae eritis res.
hoc iuuat? 'hic' inquis 'ueto quisquam faxit oletum.'
pinge duos anguis: 'pueri, sacer est locus, extra
meiite.' discedo. secuit Lucilius urbem,
te Lupe, te Muci, et genuinum fregit in illis. 115
omne uaffer uitium ridenti Flaccus amico
tangit et admissus circum praecordia ludit,
callidus excusso populum suspendere naso.
me muttire nefas? nec clam? nec cum scrobe? nusquam?
hic tamen infodiam. uidi, uidi ipse, libelle: 120
auriculas asini quis non habet? hoc ego opertum,
hoc ridere meum, tam nil, nulla tibi uendo
Iliade. audaci quicumque adflate Cratino
iratum Eupolidem praegrandi cum sene palles,
aspice et haec, si forte aliquid decoctius audis. 125
inde uaporata lector mihi ferueat aure,
non hic qui in crepidas Graiorum ludere gestit

sordidus et lusco qui possit dicere 'lusce,'
sese aliquem credens Italo quod honore supinus
fregerit heminas Arreti aedilis iniquas, 130
nec qui abaco numeros et secto in puluere metas
scit risisse uafes, multum gaudere paratus
si cynico barbam petulans nonaria uellat.
his mane edictum, post prandia Callirhoen do.